

II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

**ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

24-25 КВІТНЯ 2025 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

24-25 квітня 2025 р.

Одеса, 2025

УДК: 378:[37+7]:001.895
Ш87

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 16 від 29.05.2025 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 24-25 квітня
2025 року. Одеса: Університет Ушинського, 2025. 194 с.

До збірника увійшли матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 24-25 квітня 2025 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2025
© Колектив авторів, 2025

<i>Савчук О. П.</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПРАКТИК	95
<i>Сакалюк О. О.</i> КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	99
<i>Скачок Л. О., Страутман Л. Л.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ	102
<i>Соловейчук О. М., Черненко Н. М.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА СТВОРЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	108
<i>Фазлуєв В. Р., Бартенєва І. О.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	115
<i>Черненко Н. М.</i> ГНУЧКІСТЬ УМІНЬ ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОГО ДИНАМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	121
<i>Черних В. В., Черних Д. А.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, МИСТЕЦТВО, МАТЕМАТИКА: СИНЕРГІЯ ІННОВАЦІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ	125
<i>Шяо Цзяньмей</i> РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	129

СЕКЦІЯ 2. ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

<i>Bondarenko O., Strautman L.</i> REUSE-BASED CLOTHING DESIGN: A SYNTHESIS OF ETHICAL APPROACH AND CREATIVE THINKING	134
<i>Колесова О. А.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДИЗАЙНУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТВОРЧОСТІ ТА ОСВІТНІХ СТРАТЕГІЙ	137
<i>Kuznetsova K., Shtainer T.</i> PHOTO DESIGN AS A SYNTHESIS OF ART AND TECHNOLOGY	140
<i>Лісогоп А. В.</i> STEM IN ART: НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНОМУ ДИЗАЙНІ	144

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА СТВОРЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Соловейчук Олена Максимівна

*аспірантка другого року навчання
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

Черненко Наталія Миколаївна

*науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор
кафедри освітнього менеджменту та публічного управління
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університету імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: цифровізація, цифрова трансформація, візуальний контент, мультимедіа, освіта, цифрові інструменти, педагогіка.

Актуальною тенденцією під час цифровізації освіти є інтеграція інтерактивних елементів у візуальний контент, що підвищує мотивацію студентів і сприяє активному залученню до освітньої діяльності. Використання відео, анімації, інтерактивних карт та діаграм створює багатоканальне середовище навчання, яке відповідає вимогам сучасної педагогіки. Різні аспекти створення візуального контенту в освітньої діяльності в умовах цифровізації є предметом досліджень як зарубіжних та українських вчених: Р. Майер, Дж. Свеллера, А. Пайвіо, М. Ляхова, Т. Голуб, Є. Крюкова, О. Коваленко, О. Малихіна, І. Ліпчевської, Л. Панченко, М. Разорьонова, О. Петрушак, Д. Безуглий, О. Семеніхіна, М. Друшляк, І. Гладченко, Л. Станка, К. Феля, Р. Станка, М. Пінтя, Г. Ігнатенко, В. Лапінського, О. Спірін.

З метою визначення особливостей створення візуального контенту в освітній діяльності в умовах цифровізації, було проведено аналіз відповідних понять, що дозволив уточнити визначення цього явища наступним чином: Візуальний контент в освітньому діяльності – це сукупність візуальних елементів (зображень, відео, інфографіки, анімації, цифрових моделей тощо), які створюються, адаптуються або використовуються з метою покращення сприйняття, засвоєння та

інтерпретації навчального матеріалу, з урахуванням сучасних цифрових технологій та потреб учнів [10].

В умовах цифровізації освітнього процесу візуальний контент набуває особливого значення як інструмент візуалізації знань, що відповідає принципам мультимедійного навчання [1], а також сприяє формуванню ключових компетентностей учнів, зокрема візуальної грамотності, критичного мислення та цифрової культури [4], [8], [5].

Згідно з дослідженнями О. Спіріна [15], ефективне використання візуального контенту вимагає дотримання педагогічних, дидактичних і технічних принципів, зокрема адаптації до вікових особливостей учнів, інтеграції з іншими видами навчального контенту та забезпечення інтероперабельності цифрових ресурсів.

Цифрова трансформація кардинально змінила підхід до створення та використання візуальних матеріалів у навчанні. Сучасні освітяни отримали потужний інструментарій для презентації знань, створення візуального контенту як важливого інструмента підвищення ефективності освітнього процесу та мотивації здобувачів освіти.

Таким чином можна зробити висновок, що у контексті цифровізації освіти особливе значення набуває візуальний контент, який стає не лише ілюстративним додатком до освітніх матеріалів, а й повноцінним засобом навчання. Візуалізація освітнього контенту відповідає когнітивним особливостям сучасних здобувачів освіти, які краще сприймають інформацію через зображення, графіки, інфографіку та відео. Це обумовлює ефективність використання візуальних засобів у навчальному процесі.

Аналіз наукових робіт вчених М. Ілляхова [9] Т. Голуб, Є. Крюкової, О. Коваленко [7], О. Малихіна, І. Ліпчевської [11], Л. Панченка, М. Разорьоновой [13], О. Петрушак [12] дозволив визначити основні типи візуалізації в освітній діяльності, кожен із яких виконує специфічну функцію в засвоєнні інформації. Інфографіка поєднує зображення та текст, сприяючи узагальненню й структурованому поданню матеріалу. Таймлайни забезпечують хронологічну візуалізацію подій, що полегшує розуміння послідовності історичних чи логічних процесів. Ментальні карти візуалізують зв'язки між поняттями, сприяючи розвитку асоціативного мислення та систематизації знань. Презентації структуровано подають ключові тези, дозволяючи ефективно донести основні ідеї до аудиторії. Відеоматеріали забезпечують динамічну візуалізацію

процесів, що особливо важливо при демонстрації складних явищ чи експериментів. Нарешті, інтерактивні карти дозволяють взаємодіяти з географічними даними, розширюючи можливості для дослідження просторових взаємозв'язків (Див. Рис.1).

Типи візуалізації в освітньому процесі

Рис. 1.1 Типи візуалізації в освітньому процесі[Складено автором за аналізом джерел [9],[7],[11],[13],[12]]

У сучасному освітньому процесі створення візуального контенту виступає провідним елементом підвищення ефективності засвоєння знань. Для цього використовують як універсальні платформи, так і спеціалізовані інструменти. До універсальних платформ належать: Canva (пропонує широкі можливості для створення презентацій, інфографіки та соціальних медіа-контенту з використанням шаблонів); Gamma (дозволяє швидко генерувати презентації з інтеграцією мультимедійних елементів); Visme (орієнтована на розробку інтерактивних візуалізацій та аналітичних звітів) та Adobe Express (забезпечує професійну обробку графіки з простими у використанні інструментами).

Спеціалізовані інструменти, які узагальнено створюють візуальний контент: Piktochart (оптимізований для створення інфографіки та візуальних звітів); Genially (дозволяє створювати інтерактивний контент, включаючи інтерактивні презентації та ігри); Mindmeister (спрямований на побудову ментальних карт для організації знань); Timeline JS (забезпечує хронологічну візуалізацію подій у вигляді інтерактивних таймлайнів).

Дослідниками О. Семеніхіною та М. Друшляком [14] визначено такі критерії вибору інструментів для створення візуального контенту: простота використання, наявність безкоштовних можливостей, кількість доступних шаблонів та підтримувані формати експорту. Таким чином, грамотний підбір цифрових ресурсів є важливою передумовою ефективного застосування візуалізації в освітній діяльності.

Вчені неодноразово підкреслювали ефективність візуалізації як засобу навчання. Зокрема, Р. Майєр [1] у своїй когнітивній теорії мультимедійного навчання зазначає, що поєднання візуальних і вербальних елементів сприяє глибшому розумінню матеріалу за рахунок активізації різних каналів сприйняття. Дослідження Дж. Свеллера [3] підтверджують, що правильно структуровані візуальні матеріали знижують когнітивне навантаження і сприяють більш ефективному засвоєнню складної інформації. Крім того, на думку А.Пайвіо [2], візуальні образи активують механізми подвійного кодування, що підвищує шанси на успішне збереження інформації в пам'яті.

Використання візуального контенту в освітній діяльності має низку переваг, підтверджених як емпіричними дослідженнями, так і теоретичними підходами сучасних науковців: Р. Майєр виділяє когнітивні аспекти зокрема, покращення запам'ятовування інформації на 42%, що засвідчує ефективність візуального подання даних у порівнянні з текстовим [1]. Дж. Свеллера вказує на пришвидшення процесу розуміння складних понять на 30%, що пов'язано з візуальною структурованістю матеріалу [2], Л. Станка, К. Феля, Р. Станка, М. Пінтя [16] визначають вплив використання візуального контенту на емоційне залучення здобувачів освіти та підвищення мотивації до освітньої діяльності, І. Гладченко зазначає, що цифрові візуальні інструменти дозволяють адаптувати матеріал до потреб учнів із різним рівнем сприйняття та індивідуальними освітніми потребами [6].

Отже застосування різних типів візуального контенту в освітній діяльності має наукове обґрунтування і розглядається як потужний інструмент підвищення якості навчання, а саме мотивації та залученості здобувачів освіти, впливає на рівень сприйняття, запам'ятовування та відтворення отриманих знань

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Mayer R. E. Multimedia Learning. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 320 p.
2. Paivio A. Mental representations: A dual coding approach. New York : Oxford University Press, 1990. 322 p.
3. Sweller J. Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science*. 1988. Vol. 12, No. 2. P. 257–285. DOI: 10.1207/s15516709cog1202_4.
4. UNESCO. Digital Literacy for Education. Paris : UNESCO Publishing, 2021. 104 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375754> (дата звернення: 14.04.2025).
5. Безуглий Д. Візуалізація як сучасна стратегія навчання // Фізико-математична освіта. *Науковий журнал*. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. № 1 (2). С. 5-11. URL: https://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/journals/2014-v1-2/2014_1-2-Bezuglyi_Scientific_journal_FMO.pdf
6. Гладченко І. Технології візуалізації навчального матеріалу в освіті дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/c/pedagogy/post/48030>
7. Голуб Т. П., Крюкова Є. С., Коваленко О. О. Сучасні технології візуалізації навчальної інформації. *Науковий вісник: збірник наукових праць*. 2021. № 32(2). С.174-177 DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/32-2.34>
8. Ігнатенко Г. І. Візуальна грамотність у контексті цифрової трансформації освіти. *Освітній простір України*. 2020. № 2 (94). С. 58–62.
9. Ілляхов М. В. Типологія креативного освітнього контенту в умовах цифрової творчості. Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/724715/1/5.%20ТИПОЛОГІЯ%20КРЕАТИВНОГО%20ОСВІТНЬОГО%20КОНТЕНТУ%20В%20УМОВАХ%20ЦИФРОВОЇ%20ТВОРЧОСТІ.pdf>
10. Лапінський В. В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: стан, проблеми, перспективи. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. №3 (35). С. 1–15. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/862> (дата звернення: 13.04.2025).

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Фазлуєв Вадим Раїсович

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна*

Бартенєва Ірина Олександрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна*

Ключові слова: інноваційні технології навчання, медіаграмотність, формування медіаграмотності, здобувачі освіти, медіа-середовище, цифрова грамотність.

В сучасну епоху глобалізації інформаційного суспільства одним з найважливіших завдань освіти є формування медіаграмотності здобувачів освіти, які постійно стикаються з великим обсягом інформації, що надходить із різних медіа-джерел. Тому осмислення та аналіз цієї інформації стають ключовими навичками для сучасної особистості. Медіаграмотність є невід'ємною частиною загальної грамотності та освіченості, яка допомагає розуміти механізми впливу медіа, визначати достовірність інформації та уникати маніпуляцій.

В умовах сучасного медіа-середовища здобувачі освіти потребують розвитку навичок критичного мислення та аналізу інформації. Інноваційні технології навчання відіграють важливу роль у цьому процесі, оскільки саме завдяки їм можна